

PIRÁTSKÉ LISTY

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ | PODZIM 2018 | PIRATSKELISTY.CZ | PIRATI.CZ | NEPRODEJNÉ

STRANA 2

Čtěte jak zatočíme s korupcí a změníme města ve Smart Cities

STRANA 3 A 4

Piráti ve Frýdku-Místku překračují řeku a míří na radnici

STRANA 5

Opava v rukou Pirátů rozkvetne nejen kulturou

STRANA 6

Na čem pracují naši poslanci a jak se dá klimatizovat město?

STRANA 7

Zastavit odliv lidí je hlavním cílem karvinské koalice Pirátů s Starostové

Ing. David Witosz, kandidát na primátora Statutárního města Ostravy

OSTRAVA BY SE MĚLA STÁT VÍCE MĚSTEM PRO LIDI, NEŽ PRO TOVÁRNY

Představujeme Davida Witosze, pirátského kandidáta na primátora Ostravy. Sedmatřicetiletý inženýrský geodet, absolvent Hornicko-geologické fakulty VŠB-TUO s Piráty spolupracuje už 5 let. U Pirátů působí jako garant programového bodu doprava. Coby geodet se podílel například na modernizaci železničních koridorů nebo zaměřování pro projekt odprašování vítkovických oceláren. Momentálně pracuje pro Správu železniční geodézie na SŽDC. Ve volném čase se kromě Pirátů věnuje amatérské astronomii nebo instantní analogové fotografii. Tedy rád sleduje noční oblohu a fotí Polaroidem.

Davide, nevím o žádném geodetovi na současné politické scéně. Co tě přimělo angažovat se v politice?

Dlouho jsem byl typickým „rozhořčeným mužem u piva“. Štvala mě spousta věcí. Hlavně ale to, že „mladá“ generace má ve sněmovně naprosto mizivé zastoupení. Když jsem sledoval politické dění a viděl, jaká malost a neschopnost tam vládne, řekl jsem si, že je čas přestat se spoléhat, že to jednou někdo udělá za mě. Cítil jsem, že musíme převzít zodpovědnost a začít formovat v politice nový proud. Piráti byli jasnou volbou. Vyrostli s internetem stejně jako já a jako jediná nová strana nebyli ničím projektem, nestáli za nimi podnikatelé ani vlivné osobnosti.

A co Ostrava? Kam bys ji chtěl jako primátor posunout?

Ostrava vznikla jako město pro továrny.

Lidé hráli vedlejší roli hnacího motoru ocelového srdce republiky. Stačila panelová sídliště a mezi nimi základní infrastruktura. Pak přišla revoluce, divoká privatizace, posléze krize těžkého průmyslu a agónie. Zmatené období bez vize, bez naděje, bez optimismu. Přál bych si, aby se Ostrava konečně stala víc městem pro lidi než pro továrny. Městem moderním, chytrým a atraktivním, které se hrdě hlásí ke svým průmyslovým kořenům, ale kde se dá také normálně dýchat a kvalitně žít.

Jako specialista na dopravu, jaké máš vize do budoucna? Co Ostravě chybí?

Ostrava si jako centrum milionové aglomerace v ničem nezadá s Prahou. Rozdíl je ale v tom, že zatímco Praha je plnohodnotná metropole, Ostrava svou roli přirozeného centra regionu dosud úplně nezvládla. Přepřavit se z okraje

Prahy do centra není nic složitého. Dostat se do Ostravy z Karviné, Nového Jičína nebo Třince už tak snadné není. Kdybychom perfektně zvládli propojit Ostravu s okolními městy, proměnili bychom Ostravu v plnohodnotné centrum, které tak velká aglomerace potřebuje. Vyřešili bychom problém s flexibilitou pracovních sil, školstvím i podnikáním. Vydělali by na tom všichni v širokém okolí. Rád říkám, že není těžké nahradit špatné dobrým, ale dobré ještě lepším. Rozhodně tu máme na čem stavět, ale také co zlepšovat. Je před námi spousta práce.

A mají Piráti nějaké konkrétní projekty? Nebo jen vize?

Do voleb jdeme s vlajkovým projektem „Sepneme Moravskou“, který propojí oblast sídliště Fifejdy s centrální částí Moravské Ostravy a Přívozu tak, abyste se

pěšky i na kole dostali z jedné části do druhé během pár minut. Nejde jen o projekt jako takový, ale také o celý proces plánování důležité dopravní stavby. Prosazujeme architektonické soutěže a zapojení veřejnosti do rozhodování. Občané by měli mít šanci sami si tvořit své město a rozhodovat o jeho podobě. Předražené megalomanské projekty, které de facto nikdo nechce, jsou v Ostravě bohužel probírány mezi politiky častěji, než by se mi líbilo. Ale to je tím, že politici prahnou po velkých, dobře medializovatelných věcech. Všimněte si, jak centrum skuhrá, že tam nejsou lidé, ale na druhou stranu nechá sídliště Fifejdy s několika tisíci obyvateli odříznuté železniční tratí a Místeckou tolik let bez povšimnutí.

Důležitou prioritou je také stabilizovat situaci v dopravním podniku, právě totiž čelíme kritickému nedostatku řidičů veřejné dopravy v celé republice a situace může skončit tak, že prostě nebudou lidi. Budeme mít sice moderní vozový park za miliardy, ale nebude jej mít kdo obsluhovat. Je to tikající bomba. Chtěli bychom řidičům přidat a nevystavovat cestující riziku, že je veze řidič, který je unavený a pod neustálým stresem.

A co říkáte na tolik kritizovanou nedokončenou Rudnou?

Ostrava není jediným městem, které doplácí na dlouholetou neschopnost státu vytvořit kvalitní zákon, který by usnadnil výstavbu klíčových dopravních tepen. Letos jsme se ale i za přispění Pirátů pohnuli o důležitý krok kupředu. Sněmovnou prošla novela zákona o urychlení výstavby dopravní infrastruktury. Průběh přípravy této novely byl pro nás občas docela absurdní, to by vydalo na samostatné noviny, nicméně nakonec se nám podařilo do novely protlačit většinu našich návrhů. Významně se na tom podílel Ondřej Polanský, pirátský poslanec za Moravskoslezský kraj, se kterým jsme na přípravě novely zákona pracovali. Zapracovali jsme do ní větší ochranu práv vlastníků pozemků, kteří sice stavby nemají účelově blokovat, ale také s nimi stát musí zacházet férově a poskytnout jim adekvátní náhradu. Jako primátor bych chtěl i do budoucna co nejvíce spolupracovat s poslanci a diskutovat o problémech Ostravy na všech úrovních, protože jen tak se věci daří řešit skutečně efektivně.

PROČ VOLIT PIRÁTY?

Po osmi letech usilovného obhajování naší existence a vysvětlování programových vizí jsme konečně loni prorazili vrata sněmovny a dobyli parlament. Nezpychli jsme, víme, že tím cesta teprve začíná. Teď musíme dokázat, že umíme hodnoty a zásady, pro které jste nás volili, prosazovat a chránit. Učíme se a měníme v profesionály, zároveň ale chceme zůstat sami sebou.

Mgr. Zuzana Klusová, lídryně Pirátů v Karviné

Já jsem u Pirátů už šest let a můžu s jistotou říci, že z nás nikdy nebudou loutky v rukou mediálních agentur. Nepronásledují nás žádné korupční kauzy a závažná morální selhání. Ačkoliv už nejsme nejchudší stranou v Česku, stále jsme stranou aktivistů a dobrovolníků. Na sociálních sítích vám odpovídáme skutečně my. Někdo hraje punk, někdo studuje smlouvy a směrnice, někdo těží kryptoměnu, někdo hraje na festivalech, někdo pomáhá bezdomovcům nebo zvířatům.

Jsmo aktivní občané, kteří se spojili, aby ve společnosti reprezentovali proud vyznávající svobodu, toleranci, ale i zodpovědnost. A to je možná to, co mnoho našich kritiků nechápe a pochopit nechce. Nejsme rebelové internetu, zlobivé děti jdoucí proti systému. Máme rodiny, respekt k ostatním, ale také odvahu jít proti všem. Proti zaběhaným pořádkům i stereotypům. Ne za každou cenu a vždy. Jen když jsme přesvědčeni, že je to správné. Narážíme občas na výsměch zkušených politických parádálů - prý jsme naivní idealisté. Věřit v ideály ale není naivní. Tohle je přesně ta esence, kterou podle nás česká politická scéna tolik let postrádá.

Zuzana Klusová

ZASTAVÍME KORUPCI, ZPRŮHLEDNÍME HOSPODAŘENÍ

Piráti v Moravskoslezském kraji jdou do boje o místní zastupitelstva s jasným cílem: je třeba skoncovat s korupcí a začít dělat věci jinak, průhledněji a moderněji.

Jedním ze základních pilířů pirátského programu vždy byla transparentnost v hospodaření a rozhodování státu. Nyní máme šanci tyto snahy přenést i na úroveň, která se každého z nás týká nejvíce – tedy na úroveň měst a obcí. Cílem našeho konceptu Otevřené a moderní radnice je zajistit, aby občané i protikorupční analytici měli dostatek informací, aby mohli politiky a úředníky kontrolovat. Informace o hospodaření města musejí být jednoduše dohledatelné a občané musí dostat opravdovou možnost se do rozhodování v obci zapojit.

Zveřejníme, jak město utrácí
Zavedeme rozklikávací rozpočet města až na úroveň jednotlivých faktur, majetková příznání politiků či přehled smluv a analýz, které si obec nechává vypracovat, vše bude jednoduše dostupné pro každého. Občané tak budou moci město účinně kontrolovat a předcházet případnému nekalému jednání. Získají tak i detailní přehled o dění na radnici. Maximum informací zveřejníme ve formě tzv. otevřených dat, aby je bylo možno využít pro studijní účely nebo třeba pro napsání „hlídací“ aplikace.

Otevřená výběrová řízení dají stopku předraženým zakázkám!

Budeme prosazovat otevřená výběrová řízení, vyhlášená v dostatečném předstihu a s relevantně stanovenými podmínkami, které účelově neuzují okruh uchazečů. Teprve tehdy se nám podaří zvýšit počet nabídek a získat nejlepší možný poměr kvality a ceny. Zároveň tím výrazně omezíme prostor pro korupci a manipulaci. O prodeji obecního majetku budeme informovat s předstihem a na několika místech, ne pouze na úřední desce, kterou běžný občan nekontroluje pravidelně. Zabráníme tak nevýhodným kšeftům, o kterých se veřejnost většinou dozví, když už je pozdě.

Rozhodujeme spolu s občany a skládáme jim účty

Chceme, aby občané byli na zasedáních všech orgánů města našimi partnery, ne pouhými příseďícími. K tomu vám poskytneme veškeré podklady, data a další informace s dostatečným předstihem. Audiovizuální záznamy a podrobné zápisy by měly být samozřejmostí, stejně jako zveřejnění toho, jak hlasovali

jednotliví zastupitelé, a přehledu jejich „docházky“. Ankety, občanské podněty a besedy, formální i neformální setkání s občany – to vše je důležitou součástí komunální politiky. Podpoříme také vznik participativního rozpočtu a necháme občany rozhodnout o tom, na které projekty dá město peníze.

Městem zřizované společnosti už nebudou černou dírou na peníze

Ve velkých městech i malých obcích jsou dnes jedním z největších problémů neprůhledné společnosti zřizované samosprávami. Ty mnohdy

hospodaří s miliardovými částkami, jenže jsou těžko kontrolovatelné. Zajistíme, aby tyto obcí zřizované organizace zveřejňovaly co nejvíce informací a v jejich čele neseděli vysloužilí politici a trafikanti, ale transparentně zvolení odborníci.

Jak si tedy moderní, otevřenou radnici představit v praxi?

Město se rozhodne rekonstruovat chodník ve vaší ulici. Jakmile Jenda Úředník zanese do systému informací o budoucích pracích, na mobil vám přijde upozornění z aplikace. Na jedno kliknutí si pak můžete zjistit podrobnosti o celém projektu,

podívat se na faktury, záznam z hlasování zastupitelstva nebo třeba informace o proběhlém výběrovém řízení. Zároveň zjistíte, že za pár dnů se koná veřejná debata zástupců města a městských firem na téma obnovy zeleně v blízkém parku, které se chcete zúčastnit. To vše bez složitých papírování a zatěžování úředníků, kteří tak budou mít více času na osobní jednání s občany a opravdu důležitou práci pro vaši obec.

Veronika Murzynová

LAVIČKA S WI-FI, NEBO OPRAVDU CHYTRÉ MĚSTO?

Smart city: Chytré město neznamená předraženou lavičku s Wi-Fi

Smart je v současnosti „buzzword“. Tedy zaklínadlo, které frčí. A tak se mezi politiky vžilo i označení smart cities – chytrá města. Bohužel v české kotlině si to mnohde vyložili tak, že pokud má něco v sobě elektřinu a Wi-Fi, město to bohatě zaplatí a dá si hrdě nálepku „SMART“. Koncept smart city ale není o předražené chytré lavičce s Wi-Fi a solární nabíječkou. Opravdu „chytré“ město přemýšlí nad svými přednostmi a nedostatky, analyzuje data o dění ve městě a snaží se je chytrě využít ke spokojenosti občanů. Smart city znamená úspornost, citlivost k životnímu prostředí a neustálé hledání inovací, které zlepšují kvalitu života ve městě.

Chytré město se snaží jít co nejbliže občanům a sdílet informace

Chytrá radnice je otevřená radnice, která chápe občany jako partnery, ne jako obtížný hmyz narušující její zaběhaný chod. Chytré město nevyvěšuje důležité informace jen formálně na úřední desce, ale jde

občanům vstříc a skutečně se snaží je zapojit. Protože oni sami vědí nejlépe, kde co nefunguje a jak to napravit. Vhodným nástrojem jsou mobilní aplikace. Pokud informace visí na úřední desce, většina lidí si je nepřečte. Když vám přijde do mobilu, pravděpodobně si všimnete. Pokud Vás zaujme, napíšete, zeptáte se. Totéž platí o předávání nápadů nebo

hlášení poruch, nedostatků nebo závad. Pokud to obnáší absolvovat návštěvu úřadu, sepsat dopis nebo dokonce obojí, jen málokdo tomu věnuje tolik úsilí. A co když bude stačit vyfotit díru na silnici telefonem a pár dotyky zprávu odeslat přímo na úřad. Pak začnete dostávat upozornění v momentě, kdy je problém vyřešen. Pokud to lidem umožníte,

stanou se vaší prodlouženou rukou, armádou těch nejpovolanějších, kteří se budou podílet na neustálém zlepšování života ve městě.

Chytrá spotřeba šetří náklady

Chytrá města používají moderní analytické nástroje, které jim umožňují sbírat a vyhodnocovat spoustu užitečných dat. Například Barcelona ušetřila chytrým mapováním úrovně spotřeby vody na zavlažování městské zeleně až 25 % zásob vody, tedy miliony eur ročně. Chytrý systém parkování analyzuje pohyb po městě, informace o volných parkovacích místech sdílí s řidiči a ti nemusí trávit spoustu času objížděním parkovacích ploch. To má zároveň pozitivní dopad na kvalitu ovzduší, které se zbytečně nezamořuje výfukovými plyny. Podobných příkladů bychom našli spousty, vždy je ale důležité hledat to nejlepší řešení právě pro vaše město. Protože to, co funguje v Ostravě, nemusí fungovat v Opavě, a opačně.

Chytré město si hýčká životní prostředí

Chytré město si váží zdraví svých

občanů a ví, že ve špinavém městě nemůže existovat kvalitní život. Tento bod je tedy základem pro všechny ostatní, a proto se s každým tématem chytrého města prolíná. Chytré město dbá na to, abychom neplýtvali omezenými přírodními zdroji a energií. Podporuje výstavbu budov, které mají nízkou ekologickou náročnost, podporuje znovuvyžití vody tak, aby se shromažďovala v retenčních nádržích a nekončila v kanálech. V odpadovém hospodářství dbá na recyklaci a třídění. Na festivalech a akcích podporovaných městem co nejvíce omezuje používání jednorázových plastů a nahrazuje je trendy vratnými kelímky. I když se tato opatření směřují k omezení masové produkce plastů mohou zdát banální, opak je pravdou. Jeden člověk během festivalu spotřebuje klidně 10 kelímků, pokud místo toho použije za večer jen jeden a ještě ho vrátí, vydělají všichni. Lidé, město i příroda. A to je chytré! To je smart!

Jakub Dedek

Piráti Frýdek-Místek říkají: překroč řeku, buď Pirát!
zleva: Leonard Varga, Markéta Ubíková, Jakub Tichý, Michaela Davidová, Jakub Petroš

LÍDR PIRÁTŮ VE FRÝDKU-MÍSTKU JAKUB TICHÝ: JE TO I VAŠE MILIARDA!

První a nejdůležitější otázka je: Proč? Proč vůbec někam kandidovat?

Dlouho sleduji politickou scénu ve Frýdku-Místku a zdá se mi, jako by si velká část kandidátů jiných stran a hnutí na tuto otázku buď neodpovídala vůbec, anebo odpověď spojovala se slovy jako prestiž, lepší osobní kontakty, důležitost. Zároveň se stačí podívat do libovolné internetové diskuse vztahující se k politice, abyste zjistili, že každý politicky angažovaný člověk se v očích mnoha diskutujících stává automaticky darebákem a zlodějem, kterého se patří, když už ne rovnou pověsit, tak přinejmenším zavřít.

Často se připomíná Platónovi připisovaný výrok, že trestem za neochotu podílet se na politice bude vláda těch nejneschopnějších z nás. A opravdu, pokud do lokální politiky nebudeme vstupovat, těžko můžeme očekávat zlepšení. Než jsem po delším váhání přijal nabídku Pirátů vést jako nestraníka jejich frýdecko-místeckou kandidátku, přemýšlel jsem, co mohu městu nabídnout z pozice člověka, který politické ambice nemá a své zájmy směřuje spíše jinač. Odpověděl jsem si, že snad právě odstup od úporných diskusí a žabomyších válek, které se u nás dlouhodobě vedou a ze kterých se dávno vytratila jakákoli podstata, a postavení mimo ně. Myslím, že jde o důležitý aspekt celé naší kandidátky – tvoří ji lidé, kteří se dlouhodobě věnují svým oborům, jsou v nich úspěšní, mají rozhled, který přesahuje hranice města a kraje, a proto mohou nabídnout témata, která v místních diskusích tolik chybí.

Komunikace, která se o dění ve městě vede, je přitom vždy podivně jednosměrná, monologická. Na jedné straně oficiální tiskové orgány města

stereotypně chrlí texty o různých „úspěších“, na druhé straně hnutí aspirující na volební úspěch používají pochybné „hybridní“ informační taktiky – vedle standardní (pochopitelně pozitivní) kampaně vedou své boje prostřednictvím anonymů, falešných profilů na sociálních sítích, ve skrytu vlastněných médií a různých soukromých, zdánlivě nepolitických subjektů. V pozadí je stále jen boj o moc a opravdu podstatná témata neřeší nikdo.

Jaká témata mám na mysli? Zkusím jich alespoň několik ve stručnosti zmínit.

Víte, že skoro desetina občanů města je v exekuci? Tento závažný společenský problém se na komunální i celostátní úrovni všeobecně ignoruje. Přitom i město může svým občanům pomáhat přinejmenším na úrovni poradenství, pomoci jim udělat si přehled v tom, kolik vlastně komu dluží a zda s tím mohou něco dělat. Znáte ve svém okolí svobodné matky? Pokud ano, jistě víte, že když nemají oporu v přátelích nebo rodině, je pro ně obtížné udržet si rozumnou kvalitu života. Ve školkách nejsou místa, jejich provozní doba není optimální, zkrácených úvazků je minimum. S tím přece můžeme něco udělat! Myslíte, že problém bezdomovectví lze vyřešit rozdáváním pokut a vyvážením dotyčných za město? Já ne a vím taky, že v jiných městech se povedlo uvést do praxe úspěšné resocializační programy. Proč ne i u nás?

O veřejném prostoru se toho mnoho namluví. Pokud ale za několik let bude dokončen obchvat města, může se Frýdek-Místek chopit šance, která se naskytne jednou za několik desetiletí. Může významně změnit organizaci dopravy, částečně

obnovit původní uliční síť a učinit město mnohem přístupnějším pro chodce a cyklisty! Máme nejvyšší čas začít! Chceme se věnovat i ekologickým tématům, kultivovat veřejný prostor uměním – po vzoru jiných měst zavedeme program Procento na umění. Pokud se má v našem městě dobře žít, musí pulsovát životem! Chceme intenzivně podporovat rozvoj volnočasových aktivit – kulturních, sportovních i jiných. Vždyť k čemu jsou nám opravené chodníky, když po nich nebude kam jít?!

Tradičním pirátským tématem je digitalizace. Nepřijde vám kupříkladu bláznivé, že město rok co rok rozesílá skoro šedesát tisíc obálek se složenkami za odpad? Nezdá se vám úmorné dlouhé minuty ručně vyplňovat komplikované formuláře? Víme, že to jde i jinak – formulář můžete vyplnit on-line, objednat se můžete na konkrétní čas, většinu komunikace s úřadem můžete zvládnout ze svého počítače nebo mobilu.

A hlavně: chceme, abyste se do rozhodování o záležitostech města zapojili vy – občané. Chceme, aby veškeré výdaje města byly dohledatelné až na úroveň jednotlivých faktur. Chceme, aby maximum informací o uskutečněných i připravovaných projektech bylo volně k dohledání. Chceme, aby veškeré dotace na sportovní, kulturní, sociální a jiné projekty byly přidělovány v otevřených dotačních programech na základě jasných a předvídatelných kritérií. Chceme zkrátka, abyste i vy mohli rozhodovat o využití veřejných peněz. Město každoročně hospodář s více než miliardou korun. Je to i vaše miliarda!

Jakub Tichý

KRÁTKÉ POVÍDÁNÍ O SUBSIDIARITĚ ANEB DOPŘEJME FRÝDECKOMÍSTECKÝM OBCÍM SAMOSTATNOST

Ne, není to sprosté slovo. Tzv. „princip subsidiarity“ je politická zásada, podle které se má ve veřejných záležitostech rozhodovat na co nejnižším stupni veřejné správy, tedy co nejbližší k občanům. U Pirátů se nám tato zásada líbí, protože prohlubuje myšlenky demokracie, je opakem centralismu a zdůrazňuje úlohu i odpovědnost samospráv.

A teď, co to má společného s Frýdkem-Místkem. Je tomu něco málo přes 12 let, co jsme se stali statutárním městem. Radnice se přejmenovala na magistrát, ze starosty se stal primátor. Jinak se ale nic podstatného nezměnilo. Přitom hlavním smyslem institutu statutárního města spočívá v možnosti upravit si vnitřní organizaci statutem, resp. zřídit nižší úroveň samospráv v podobě městských částí. Tuto možnost Frýdek-Místek nevyužil.

My bychom rádi otevřeli debatu, jestli to není škoda. Jestli by si Skalice (která tvoří exklávu a s městem nesousedí) nezasloužila svoji malou radnici. Jestli by si občané Lískovce, Chlebovic, Lysůvek se Zelníkovcemi nebo Panských Nových Dvorů neměli volit svého vlastního starostu a zastupitelstvo, které by spadalo pod velký magistrát ve Frýdku-Místku. Tato zastupitelstva

by mohla mít 7 až 9 členů. S tím jde také ruku v ruce snížení počtu zastupitelů v samotném Frýdku-Místku ze 43 řekněme na 31 až 33. V dnešní době mají tyto městské části zastoupení v podobě tzv. osadních výborů. Jestli je to dostatečné, by mělo být opět předmětem diskuse. My bychom rádi tyto osadní výbory stáhli na menší místní části, jakými jsou např. sídliště Slezská, sídliště Riviéra, sídliště Kolaříkovo a další.

Jistě se k této myšlence najde spousta výtek. Jako každá novinka bude mít své zastánce i odpůrce. Možná tady už ten nápad byl a byl smeten ze stolu, jako nereálný. Možná by o to občané dotčených městských částí ani nestáli. Každého pravděpodobně napadne: „A kolik by to stálo?“. Autor článku tyto odpovědi nemá, ale chtěl by je začít hledat. Pokud se Piráti do zastupitelstva Frýdku-Místku dostanou, budeme mít na debatu téměř 4 roky. Třeba se nezmění nic, ale třeba se rozhodování a odpovědnost blíže k občanovi posune. Pište mi prosím své názory na leonard.varga@pirati.cz.

Leonard Varga

ŠKOLSTVÍ 2.0: JEDNA ŠKOLA, MNOHO RODIČŮ

Třídní schůzky pro ty, co mají doma nastávající prvňáčky, to je takové první oťukávání školy a rodičů. Když po organizačních informacích přijde na dotazy, záhy pochopíte, že rodiče rozhodně nejsou jedna kompaktní skupina. Jde spíše o pravý opak. Ač od nich slyšíte spoustu oprávněných připomínek a výzev vůči pedagogům a vedení školy, mnohé z nich jsou často nepřehledně vzájemně protichůdné.

Jsme v době, kdy je běžné, že lidé, kteří vedle sebe bydlí v jednom paneláku, žijí v takřka jiných světech. Jsme si teď často bližší s lidmi na základě našich koníčků nebo životního stylu než podle adresy. A když se se svými sousedy najednou potkáme ve své spádové škole, tyto rozdílnosti se najednou projeví. Úplně běžně se stane, že se v jedné třídě sejdou rodiče, co by chtěli pro své děti více hodin angličtiny, rodiče, kteří očekávají výkonnostní výuku, i rodiče, co by nejraději viděli děti se školou častěji venku nebo třeba v práci na projektech. Škola se dostává do šachu. Pokud se zavděčí jedněm, rozháže si to u druhých. A kompromisní řešení? Ta nakonec nemusí vyhovovat vůbec nikomu.

A přitom je mnoho různých přístupů, která se dají rodičům nabídnout, a být v nich konzistentní. Příkladem je boom soukromých základních škol, který se týká i Frýdku-Místku a jeho okolí. Poptávka mezi rodiči rozhodně je. Na informativní schůzku k založení Scio školy v roce 2016 přišlo přes dvě stě lidí. Děti z Frýdku-Místku chodí do školy, kde se vyučuje v angličtině, jezdí do hor do lesní školy a od letoška mohou chodit i do Montessori školy. Všechny jsou soukromé. Jde o díru na trhu a hlavně neuspokojenou potřebu množství rodičů, kteří raději investují do základního vzdělání svých dětí desítky tisíc ročně, než aby je zapsali do škol veřejných. A kolik je asi rodičů, kteří by své děti v podobných školách rádi viděli, ale jednoduše si to nemohou dovolit? I na frýdeckomístecku bychom proto chtěli rozvíjet různorodost vzdělávacích institucí i ve státním školství a podporovat vznik speciálních tříd. Myslíme si, že nastavení, ve kterém mají rodiče i škola stejná očekávání, vytváří příjemnější a funkčnější prostředí pro všechny zúčastněné.

Michaela Davidová

SÍDLIŠTĚ RIVIÉRA DOSTANE NOVOU TVÁŘ, OBČANY ALE MĚSTO DO PLÁNOVÁNÍ NEZAPOJILO

Frydeckomístecké sídliště Riviéra čeká velká regenerace. Náklady na regeneraci se mají vyšplhat až na 400 milionů korun. Město si našlo projektanta, ten nakreslil nové chodníky a parkovací místa, budou se psát žádosti o dotace. Všechno běží jak na drátkách... tedy až na jednu malou drobnost. Tedy přesněji na několik tisíc drobností. Jsou to obyvatelé sídliště Riviéra.

Na Riviéře bydlím se svou rodinou už 9 let a jsme tu spokojeni. Před rokem a půl jsme se dozvěděli, že město zajímá stav veřejných ploch sídliště a že se připravuje jeho regenerace. Plná nadějí jsem k plánované akci začala hledat

informace. Oslovila jsem vedení města s dotazem, v jaké fázi je projekt a zda bude zapojena veřejnost. Vedení města reagovalo vstřícně a dokonce jsem se na toto téma setkala s náměstkem primátora. Rýsovala se možnost zapojit do projektu

zkušené odborníky na občanskou participaci a revitalizaci sídlišť. Bohužel město ze spolupráce vycouvalo, i když náklady na odborníky měly být hrazeny z grantu. Po několikaměsíční anabázi jsem pochopila, že vedení města jde jen o formální zapojení lidí.

Rok se sešel s rokem a máme tu výsledky studie regenerace. Lidé sice dostali šanci se vyjádřit, ale už k existující projektové dokumentaci a změny mohou být už spíše jen kosmetického rázu. Výsledná studie je názorem jednoho projektanta a jeho týmu. Jsou to lidé, kteří sice mají odborné znalosti, ale nulový vztah k místu. Naopak lidé žijící na Riviéře znají její silná a slabá místa. Ví, kde se cítí dobře a naopak, kterým místům je lepší se vyhnout. Metod zapojení veřejnosti existuje celá řada a pokud je vůle vedení města, mohou takto vzniknout zajímavé podklady pro architekty (nejlépe na regeneraci sídliště uspořádat architektonickou/urbanistickou soutěž). Zapojení veřejnosti do plánování je

běžnou praxí v rozvinutých zemích. I v České republice najdeme příklady dobré praxe. Ukázkovým příkladem je revitalizace vnitrobloku Krašovská v Plzni. Skutečně zapojena veřejnost, architektonická soutěž, transparentní proces. I v malých městech se to daří. Inspiraci je možné hledat v Chomutově, v Kladně nebo v Litomyšli.

A jaké jsou hlavní přínosy komunitního plánování? Lidé se díky možnosti vyjádřit svůj názor cítí být součástí celého procesu a mnohem více přijímají výsledné úpravy. K nově vzniklému nebo revitalizovanému území mají také mnohem osobnější vztah a o prostor se poté více starají. Komunitní plánování má ještě jednu obrovskou přídavnou hodnotu. Během plánovacích akcí se lidé na sídlišti více potkávají, komunikují spolu, prožívají společné okamžiky. A to vede ke vzniku skutečně živoucích komunit, které jsou podhoubím pro další společné akce. Někdy se dokonce

stává, že komunita sama svépomocí zrealizuje projekty např. regeneraci parku, obnova hřiště apod.

Frydeckomístečtí Piráti souzní s tímto přístupem. V našem programu najdete právě větší zapojení občanů do plánování a rozhodování. Podporujeme sounáležitost lidí s místem, kde žijí. Občané jsou pro nás partnery, ne jen pouhými příseďci. A nezůstáváme jen u slov. Společně s několika aktivními sousedy podávám žádost o grant na projekt komunitního plánování veřejného prostoru mezi ulicemi Beethovenova, V. Talicha a ulicí 28. října. Pokud bude naše žádost přijata, můžete se na podzim těšit na vůbec první plánovací den ve Frýdku-Místku. Držte nám palce. Bydlíte na Riviéře a chcete se k našemu projektu přidat? Napište nám na náš Facebook www.facebook.com/piratifm

Markéta Ubíková

POHLED ZVENKU: FRÝDEK-MÍSTEK OČIMA PRAŽANKY

Je to cca dva roky, co mě sem osud přivál z Čech. Z Prahy. Ještě nemohu říct, že bych město (dokonale) znala. Nevyznám se v ulicích, MHD raději nejezdím. Tuhle jsem se ztratila, když jsem šla z masáže, a pomohly až google maps. Ale snažím se a s městem se postupně sžívám. Velmi mi v tom pomáhá skutečnost, že jsem si na místeckém náměstí otevřela v říjnu 2017 vlastní obchod s lokálním designem. Jsem tedy v přímém kontaktu s obyvateli města. Mluvíme spolu, předáváme si své postřehy o životě ve městě, srovnáváme FM s jinými městy, říkáme si navzájem, co nás baví, co nás štve.

O čem se mluví...

Lysá hora. Modla a jeden ze symbolů města. Vidíte ji skoro všude a pořád. A tak nějak mám pocit, že „Frydečáci-Místečáci“ se rodí s pohorkami na nohách a hůlkami v rukách. Když je volno, jde se na Lysou, když přijede návštěva z Čech, kam jinam je vzít, než na Lysou. Hrdost na tuhle horu je tu velká.

Opravený zámek Frýdek na Zámecském náměstí s přiléhajícím příjemným parkem s krásným výhledem na Místek je atraktivním místem pro kulturní akce a svatby. Loni jsem absolvovala prohlídku zámku a musím říct, že jsem byla příjemně překvapena.

U **městských parků** bych se možná zastavila. FM jich má totiž překvapivě mnoho. Jsou dobře udržované a nabízí příjemné místo k procházkám a odpočinku. Právě proto mě dost zaráží, že v nich nejsou lidé. Žádné pikniky, hodiny jógy, relax s knihou na dece...

Řeka Ostravice. Řeka je živel, který s sebou nese spoustu starostí, ale také přináší unikátní prostor a možnost vyžití. Řeka ve městě je poslední dobou fenomén a každé město s vodním tokem se snaží jeho potenciál využít na plno. Nábřeží řek ožívají plážemi, náplavkami a stávají se centrem dění. Místem setkávání lidí, kteří zde tráví čas s přáteli, případně vodními sporty, kulturními akcemi. Voda lidi přitahuje a města to pochopila. Bohužel ve Frýdku-Místku řeka na svou příležitost stále čeká. Zatím si klidně protéká městem, po jejích březích sem tam projede cyklista, proběhne běžec, projde pejskař. Škoda.

Náměstí ve Frýdku-Místku jsou hojně diskutována. Já mám nejbližší k místeckému nám. Svobody. Bydlím u něj, pracuji u něj. Přes náměstí přejdu denně 4x až 6x. Od pondělí do pátku. Podstatné je slovo „přejdu“. Nemám důvod se na náměstí zdržovat. Vyjma občasných trhů a nárazových akcí se na náměstí nic neděje. Znovu vystavená kašna a pís-kovcová socha Bohorodičky, jež je momentálně v rukou restaurátorů, davy nepřitahuje. Přitom náměstí je lemované podloubími a historickými domy a mohlo by to být malebné místo rozjímání, setkávání a života. A že tu živo bývalo, dokládají historické zmínky o Místku. Náměstí patřilo řemeslníkům, často se tu konaly kulturní akce. Dnes místo

řemeslníků v krámcích v podloubí sídlí převážně pochybné prodejny se smíšeným zbožím s nevkusnými štíty, prodejci kebabu, v nejhorším případě výlohy zeji prázdnotou.

Na druhou stranu je zde ale i řada obchodníků, kteří se snaží navzdory všemu dělat svou práci poctivě a s láskou. A právě oni si zaslouží obdiv a podporu. Podporu z města, podporu od občanů. A já cítím, že tahle nálada ve společnosti je. Ono totiž mít svou oblíbenou květinárku, knihkupce, řezníka nebo syraře je k nezaplacení.

Věřím a doufám, že centrum města, městské parky a okolí řeky opět ožijí, že v nich bude rušno, živo a veselo. V řadě měst už tento trend vidíme a tak je tu velká naděje, že by se

i město Frýdek-Místek mohlo na tento směr nastavit. Motivovat občany k návratu do měst, dělat je atraktivními nejen nárazově, ale dlouhodobě a koncepčně. Zapojovat občany města do jeho chodu, vybízet k aktivnímu přístupu k jeho rozvoji a udržitelnosti. To jsou dle mého klíčové kroky k tomu udělat z Frýdku-Místku místo atraktivní pro život, jež nejen udrží ve městě stávající obyvatele, ale přitáhnou nové, třeba i z druhého konce republiky. Protože ti mohou být velkým přínosem pro město, přivane s nimi čerstvý vítr, nové nápady a svěží trendy.

Kateřina Fenclová

PŘEDSTAVUJEME PIRÁTSKÉHO KANDIDÁTA NA SENÁTORA V OPAVĚ

RNDr. Petr Pavlíček

Petr Pavlíček je ředitel Mendelova gymnázia v Opavě. Studoval na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého, obor matematika – fyzika.

Za dobu jeho působení ve funkci se gymnázium zařadilo mezi nejlépe hodnocené střední školy v Moravskoslezském kraji i v republice. Mimo jiné zde Petr Pavlíček zavedl tradici školních vědeckých konferencí, pod jeho pedagogickým vedením se pak žáci Mendelova gymnázia celkem desetkrát probíjeli do světového finále prestižní fyzikální soutěže Turnaj mladých fyziků, největším úspěchem pak byla v r. 2017 stříbrná medaile z finále této soutěže v Singapuru.

Za dlouhodobou tvůrčí pedagogickou činnost byl v roce 2007 vyznamenán Medailí ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy II. stupně.

V letošním roce mu byla udělena cena pro pedagogy Učené společnosti České republiky a Nadačního fondu NEURON za podporování zájmu o vědu a výzkum na středních školách. Byl součástí týmu podílejícího se na tvorbě modelu Sluneční soustavy, který se stal významnou turistickou atrakcí Opavska.

„V senátu bych chtěl uplatnit své zkušenosti z dlouholeté pedagogické i ředitelské praxe. Umím si velmi dobře představit dopad zákonů na chod institucí i život obyčejných lidí. Zastávám liberální demokratické postoje, jako propagátor vědy ale veškeré věci neustále a rád podrobuji kritickému zkoumání,“ říká o sobě Petr Pavlíček.

Opavská kulturní organizace – Obecní dům Opava

KULTURA V OPAVĚ V OHROŽENÍ – PROČ MÁ SKONČIT OKO?

Opavská kulturní organizace (OKO) funguje v Opavě už 10 let, přinesla městu velkou kulturní rozmanitost a kvalitní pořady, které není možno vidět jinde v regionu. OKO svým návštěvníkům nabízí nejen své původní výstavy (např. Josef Lada, Zdeněk Burian, Kája Soudek nebo výstavy historické), ale také koncerty alternativní, jazzové nebo populární hudby, stejně jako divadlo, autorská čtení, přednášky či velmi oblíbené edukační programy.

Ročně realizuje kolem 150 kulturních pořadů a spolupracuje s velkým množstvím dalších organizací ve městě. Zásadně zvedlo návštěvnost Domu umění, jehož celkové roční návštěvnosti se v posledních letech pohybují okolo 60 000 lidí za rok. Přesto bylo na sklonku roku 2017 městskou radou navrženo jeho zrušení, a to bez jakýchkoliv analýz a navzdory tomu, že většina podobně velkých měst řeší městskou kulturu právě pomocí příspěvkových organizací. Od počátku vedení radnice mlžilo, kdo přesně měl na této věci zájem. Byl to někdo z vrcholných městských politiků nebo snad úřednický aparát na odboru Kanceláře primátora (KPR), kterému se to hodilo, protože svým postupným nabobtnáváním pod záštitou stávajícího vedení města se stalo přímou konkurencí OKO?

Už třetí volební období se mluví o dvojkolejnosti opavské kultury, je to předvolební téma využívané mnoha stranami a před těmito volbami tomu nebude jinak. Otázka zní: záleží opravdu politikům na konstruktivním řešení tohoto problému, nebo se po volbách nebude dít nic a zavře se nad tím voda, jako tomu bylo doposud?

Jisté je jedno, přestože příspěvkové organizace jsou modernější a akceschopnější formou organizace kultury ve městech, šla opavská radnice přesně opačným směrem s vizí vytvoření odboru kultury, který je naopak formou zastaralou a dnes

se většinou nevyužívá. Je důležité si rovněž uvědomit, že OKO má na starosti nejen rozvoj kultury v regionu, ale i správu a provoz Obecního domu, Domu umění a kostela sv. Václava se vším, co k tomu patří. Městský úředník provoz budov a odpovědnost za ně řešit nemusí, zpravidla pouze vytváří další a další kulturní pořady a pracovníky příspěvkových organizací města využívá k jejich technickému zajištění. Je tedy s podivem, že rozpočet OKO je každý rok snižován, zatímco počet městských úředníků zabývajících se kulturou a placených z městského rozpočtu, roste. Takže zatímco personálně poddimenzované OKO je neustále kontrolováno a nuceno, aby jeho akce nebyly prodělečné, město vytváří stále více kultury dotované z peněz daňových poplatníků.

Fakt, že z pozice ředitelky OKO letos v srpnu odchází již třetí ředitelka za uplynulou dekádu, rovněž naznačuje, že něco není v pořádku. Právě tato pozice totiž zodpovídá za mnohé, ale přesto se podpory magistrátu v minulých letech příliš nedočkala. Pracovníci OKO a hlavně vedení organizace byli spíše vystaveni nekorrektním tlakům ze strany některých politiků. Piráti si myslí, že kvalitní lidé by měli v Opavě zůstat a ne být odkázáni na zvůli politiků.

PROČ SE V OPAVĚ NESTAVÍ?

Opava je pěkné a udržované město. Umíme se vzorně starat o náměstí, parky, památky a stavby, které nám zde vybudovali v dávných dobách naši předkové. Přesto politické vedení města dlouhodobě nezvládá jednu zásadní oblast. Vůbec neumí novostavby. Jak je to možné?

Otázka na úvod. Dokázala opavská samospráva v posledních 30 letech zrealizovat nějakou smysluplnou veřejnou novostavbu, na kterou bychom zde byli pyšní a kterou bychom se mohli před návštěvníky města směle chlubit? Tak dlouze přemýšlíte a nic vás nenapadá? Když pomíneme zdařilé rekonstrukce starých objektů, v otázce novostaveb to žádná sláva není, přestože se zde zkoušelo všechno možné, od architektonických soutěží po nejrůznější studie. Výsledek ani jedné z metod zatím Opavě žádnou zajímavou novostavbu nepřinesl, výsledky všech studií jsou přinejmenším nepřesvědčivé a k realizaci se téměř žádný návrh nedostal.

Pokládáte si taky otázku, proč to nejde? Má Opava prostě jen smůlu, nebo kde je zakopaný pes? Tak nečápete, proč není dodnes jasné, co bude se Slezankou a prostorem za ní, když už do toho město nasyvalo přes 300 milionů a ještě se tam nic nezměnilo? Proč je připravovaný bazén za nejméně 400 milionů tak zoufale neatraktivní? Snad aby zbytečně nepřitahoval cizince a bylo v něm dost místa pro místní? Proč například není stále shoda na tom, zda bude lepší postavit nový zimní stadion, anebo opravit ten stávající?

Jedna studie střídá druhou, a žádný výsledek není jednoznačně přesvědčivý a všeobecně akceptovaný. A zásadní otázka dnešní doby, kdy ceny bytů na volném trhu rostou do závratných výšek. Proč město dlouhodobě rezignovalo na tvorbu bytové politiky a neangažuje se ve vlastní výstavbě bytových domů s nájemními byty za přijatelné ceny? My víme, proč se v tomto směru Opavě dlouhodobě nedaří a chceme

to změnit. Na příkladu úspěšných realizací z jiných měst lze vysledovat podstatné faktory, které se musí spojit, aby se i v Opavě pohnuly ledy a kvalitní novostavby se začaly stavět i tady. Dobrá stavba vznikne většinou tehdy, jestliže je kvalitně navržena, shodně se na ní výrazná většina volených zástupců občanů a je podporována veřejností. Pečlivá příprava tedy znamená i otevřenou komunikaci s občany při hledání smysluplného zadání a využití.

Pokud tato podmínka splněna není, nemá smysl stavbu prosazovat. Tím se budeme při přípravě významných investičních akcí v Opavě řídit a do spolurozhodování budeme aktivně zvat opavskou veřejnost. Rovněž budeme podporovat obnovení výstavby nájemních bytových domů v režii města.

Karel Záleský

Jan Kunze

KLIMATIZUJME MĚSTO – SUCHO A CO PROTI NĚMU MŮŽE DĚLAT MĚSTO?

Poznali jsme to všichni na vlastní kůži. Rtuť v teploměrech svižně přeskakuje třicítku a my nemluvíme o ničem jiném. Obrovská vedra způsobují, že se ve městě nelze pořádně ani pohybovat. Rozpálené chodníky, cesty i náměstí se mění na kamenný gril. Už nám pomalu dochází, že tropická vedra nebudou anomálií, ale letním standardem, na který si chtít nechtě budeme muset zvyknout.

I moravskoslezská města by se měla dívat dopředu a zavčas pochopit, že jedině, co nám může pomoci klimatizovat město, je zeleň, keře, stromy a efektivní nakládání s vodou.

Města by se měla zaměřit na zakomponování retenčních nádrží do systému dešťové kanalizace, budování vertikálních zahrad, výsadbu popínavých trvalek a dalších odolných rostlin do městské zástavby. To je nejen ekonomické, ale také ekologicky vhodné řešení. Jednoduše to funguje takto: město akumuluje přes den velmi dobře teplo, a pak jej výrazně vyzařuje. Je to díky tomu, že má velký poměr asfaltových, betonových a dalších podobných ploch oproti zeleni v okolí města, kde se vedra snášejí daleko snáze. Městská zeleň je tedy velmi levný, nenáročný a sofistikovaný regulátor teploty mezi ročními obdobími a zejména mezi dnem a nocí. Proto záleží na tom, kolik jí město vlastně má a je potřeba jí více než kdy jindy chránit a pečovat

o každý kousek zeleně ve městě a jeho bezprostředním okolí.

Město jako takové k tomu má nástroje. Jednak jsou tu finanční prostředky a také několik zákonných možností, jak městskou zeleň, zejména městské a příměstské lesy, chránit a pečovat o ně. Bohužel dnes většina lesů plní spíše funkci hospodářskou než hygienickou. Stromy daleko spíše vidíme jako zdroje dřeva než jako obří klimatizační jednotky, které chladí vzduch zdarma.

Podobné je to i se zelenými prostranstvími ve městě, která se často zbytečně bez rozmyslu a reflexe znovu a znovu likvidují. Nahrazují je dlažební kostky a beton. Příkladem může být momentálně probíhající proměna parku v Ostravě – Mariánských Horách na vydlážděné náměstí. Fakt, že městská část potřebuje veřejné prostranství, nezpochybňujeme, celý projekt je ovšem typickým příkladem toho, jak to nedělat. Stavba byla zadána bez architektonické

soutěže, bez širší diskuze s občany. Vzrostlé stromy sice mají být zachovány, jelikož je ale nově bude místo parku obklopotovat beton, z něhož se veškerá vlhkost splaví do kanalizace, je více než pravděpodobné, že za čas uschnou. Během stavebních prací probíhajících uprostřed července jim byl navíc odhalen a poničen kořenový systém. Zachrání je tedy podle nás jedině zázrak. Retenční nádrže, které by pod dlažbou zachytávaly dešťovou vodu potřebnou k zavlažování, chybí. Pravdou je, že se tyto investice mohou v mnohém oproti stávajícímu betonářskému stylu o něco prodražit, ale nakonec se nám jako městu mnohonásobně vrátí, a to skutečně i po finanční stránce.

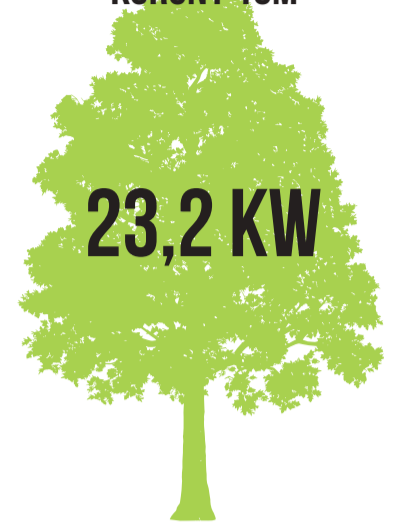
Ano, městská zeleň a vzrostlé stromy svou funkcí také snižují energetické nároky města, a to jak na vytápění, tak i na případné ochlazování vnitřních prostor. Jediný vzrostlý strom je svým výkonem srovnatelný s úrovní výkonu běžného klimatizačního

systemu v rodinném domě. Velmi důležitou funkcí zeleně je totiž také aktivní odpařování. Je to schopnost zadržovat vodu a z listů ji následně uvolňovat do okolí. Ale rostliny nefungují jen jako klimatizace v létě, jsou našim nejlepším služebníkem také když prší. Čím více je ve městě rostlin, tím lépe se vypořádává s přívalovými dešti a povodňovými situacemi. Je tedy zřejmé, že pokud má být prostředí ve městě přívětivé, čekají nás nutné změny. Ve způsobu, jak chceme rozšiřovat zastavěné plochy oproti plochám zeleným, a zda hodláme investovat do opatření, která umožní zlepšit klima ve městech. Anglické trávníky by měly nahradit květinové medonosné záhony nebo tzv. motýlí louky. K parkovištím a do okolí domů je potřeba znovu dosazovat keřová patra, v centrech měst můžeme vytvářet vertikální zahrady a podobné architektonické prvky, které nejen lahodí oku, ale jsou zlepšujícím prvkem v rámci mikroklimatu lokalit. Jen takovým způsobem můžeme zamezit tomu, aby se z našich měst staly betonové džungle, ve kterých se nedá dýchat, a tedy ani žít. Piráti si tato rizika i příležitosti uvědomují a budou se na radnicích po celém Česku snažit prosazovat moderní řešení, která myslí na přírodu stejně jako na lidi.

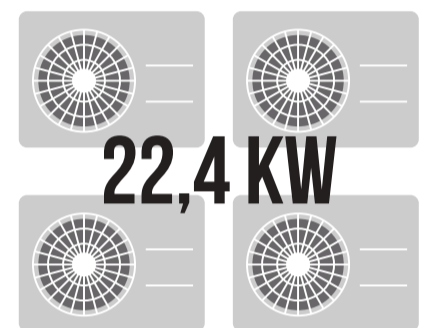
Zuzana Klusová

CHLADÍCÍ VÝKONY

STROM O PRŮMĚRU
KORUNY 10M

4 KLIMATIZAČNÍ
JEDNOTKY

zdroj: prirodnibydleni.cz

CO MÁ SPOLEČNÉHO KAUSA OKD, BOJ PROTI STÁČENÍ TACHOMETRŮ NEBO ZÁPACHU Z OSTRAVSKÝCH LAGUN? PŘECE PIRÁTSKÉ POSLANCE ZVOLENÉ ZA MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ.

Na čem pracují Lukáš Černošský a Ondřej Polanský?

Lukáš Černošský strávil uplynulé pololetí ve sněmovně z velké části vyšetřováním kauzy OKD.

Po řadě peripetií se nakonec stal předsedou vyšetřovací komise, jejíž vznik Piráti ve sněmovně iniciovali. Prostudoval stovky stran dokumentů, sešel se s desítkami důležitých aktérů včetně prezidenta republiky Miloše Zemana. Na rozdíl od většiny ostatních poslanců si ani během července a srpna neužíval volna, ale vyslyšel důležité svědky. Nechyběl mezi nimi expremiér Bohuslav Sobotka, Vladimír

Špidla nebo někdejší ministr průmyslu Milan Urban. „Z výsledků svědků vplynuly některé nové skutečnosti, které nám pěkně zapadly do mozaiky a doplnily jednu z linií vyšetřování. Zatím ale nemůžu prozradit detaily, vše se dozvíte až v závěrečné zprávě, kterou zveřejníme na podzim,“ komentuje Lukáš.

Přestože jsou záležitosti ohledně privatizace těžařského kolosu už zaváté prachem, Ostravsko by si kýženou satisfakci zasloužilo. „Nejde jen o potrestání viníků. Podle mého má být hlavním smyslem vyšetřování

identifikovat díry v zákonech a procedurách a zamezit podobným fatálním chybám při prodeji státního majetku v budoucnu. Privatizace OKD se tehdy zdála docela výhodná, až o mnoho let později se ukázalo, jak moc se nepovedla. Vzhledem k tomu, že teď stále častěji slyšíme o privatizaci ČEZu, měli bychom být na pozoru a pořádně si pohlídat, aby se podobný scénář už nikdy neopakoval,“ upřesňuje Lukáš Černošský.

Krom toho by se rád zasloužil také o to, aby Česko posílilo pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu. Jak? Tak aby mohl kontrolovat nejen ministerstva a státní instituce, ale také statutární města, kraje a média hrazená z veřejných peněz. To doteď možné nebylo. „Jako člen kontrolního výboru jsem měl možnost detailně prozkoumat práci Nejvyššího kontrolního úřadu a mohu teď zodpovědně říci, že jde o jednu z mála státních institucí, ve kterou mám stoprocentní důvěru. Připravili jsme vlastní návrh zákona, který by měl přinést rozumné posílení pravomocí NKÚ. Když říkám rozumné, mám na mysli to, že oproti předchozím návrhům netrváme na kontrolách obcí a menších měst, které by mohly být kontrolami příliš

zatíženy,“ vysvětluje pirátský poslanec Lukáš Černošský. Mimo jiné je také premiantem sněmovny. Z tisíce hlasování vynechal jen jedině, a to ještě kvůli poruše hlasovacího zařízení.

A co ve sněmovně řeší Ondřej Polanský? Jako místopředseda podvýboru pro dopravu se zabýval celou řadou dopravních témat.

Štve vás stav českých dálnic? Nás taky. Jelikož si uvědomujeme dopady průtahů při stavbě klíčových dopravních tepen, rozhodli jsme se aktivně podílet na tvorbě novely zákona č. 416/2009, jehož cílem je urychlit stavbu strategických dopravních staveb. Přestože víme, jak moc je to pro Česko důležité, stáli jsme na straně občanů. Málokdo totiž ví, že se vláda chystala urychlit stavbu dálnic zejména na úkor vlastníků pozemků. „Výstavba dopravních staveb v posledních letech probíhala velmi pomalu a právě přijatý zákon by ji měl usnadnit, ne ale na úkor vlastníků pozemků. Mělo by s nimi být jednáno fér a odškodnění by mělo být adekvátní. To se nám doufám podařilo zajistit. Odhadujeme, že průměrně by se velká dopravní stavba mohla urychlit až o pět let,“ vysvětluje Ondřej Polanský.

Momentálně se Ondřej intenzivně věnuje také problematice stáčení tachometrů a podvodného omlazování ojetých vozidel. Chtěli bychom po vzoru Belgie nebo třeba sousedního Slovenska zavést tzv. Car-Pass neboli kartu vozidla, kam se zaznamenávají údaje o ujetých kilometrech, nehodách i opravách. Dnes spousta kupujících platí za ojetiny desetitisíce navíc jen kvůli zfalšovaným údajům. Ne každý je schopen podvod odhalit. Piráti by se chtěli zasloužit o to, aby Česko už v tomto ohledu neplatilo za banánovou republiku a správnost údajů garantovalo.

Dalším Ondřejovým tématem v oblasti dopravy je problém odtahování autovraků. Právě autovraky jsou totiž skoro neřešitelným problémem spousty parkovacích ploch. Odstavené automobily tam zabírají místa a kvůli děravým zákonům se je nedaří legálně odtáhnout a zlikvidovat. Vlastník je často nedohledatelný a úředníci se bojí zasáhnout. Hledáme možnosti, jak i tento vleký problém konečně vyřešit. Tak držte palce a sledujte nás na pirati.cz.

Zuzana Klusová

ROZHOVOR S LÍDRYŇÍ KARVINSKÝCH PIRÁTŮ ZUZANOU KLUSOVOU: ODLIV LIDÍ Z REGIONU MUSÍME ZASTAVIT!

Mgr. Zuzana Klusová, kandidátka do karvinského zastupitelstva za koalici Piráti a Starostové

Co si myslíš o trendu odlivu lidí ze slezských měst? Čím je způsobený?

Odliv lidí je spojen s velkými změnami, kterými ostravsko-karvinský region prochází. Lidé sem přišli za práci v hutích, na šachtách, v těžkém průmyslu obecně. Teď ale toto úzké zaměření regionu a dlouholetý útlum v něm přináší obrovskou nejistotu a obavy o budoucnost. Fakt, že tady máme nejnižší mzdy, vysoké náklady na bydlení kvůli monopolnímu postavení společnosti RESIDOMO a ještě musíme většinu roku dýchat vzduch, který překračuje zákonem stanovené limity, celkem přirozeně v mladých lidech vzbuzuje touhu založit si rodinu někde jinde. Je třeba jim ukázat, že slezská města nabízejí spoustu možností, jak si plnit sny.

Co je podle tebe v silách města? Mohou skutečně odliv obyvatel zastavit?

Samozřejmě, že mohou. Ale musejí přemýšlet, proč lidé odcházejí a čím je motivovat, aby zůstali. Ostrava se musí změnit, najít novou vizi, moderní tvář, to bude největším úkolem politiků pro další období. Vizi města, které bude moderní, v němž stojí za to žít, kde máte šanci dělat to,

co vás baví, a dostat za to taky dobře zaplacen. Ukázalo se, že investiční pobídky jsou mnohdy slepá ulička. Montovny nejsou recept na prosperitu, ani vysokou kvalitu života v regionu. Podpora, která byla směřována pro automobilové koncerny, by se měla přesměrovat do sektoru malého a středního podnikání. Raději 20 menších českých firem, než jeden velký zahraniční investor, jehož zisky putují za hranice našeho města i státu. Musíme prohloubit spolupráci soukromého a veřejného sektoru, kdy stát zajistí dostatek kvalifikovaných lidí a firmy si je budou hýčkat.

Co už děláte nebo dělat plánujete v následujícím volebním období?

V Karviné jsme představili originální projekt Žij svůj sen v Karviné. Jeho cílem je ukázat, že i tady si lidé mohou plnit své sny, že proto nemusejí opustit své kořeny a mířit do Prahy nebo do Londýna. Peníze jsme nasbírali v rámci participativního rozpočtu pirátské strany, složili se na něj Piráti z celého Česka. Videosoutěž bude ukončena 31. srpna a my se těšíme na výsledky. Obrací se na nás spousta lidí s tím, že jsou v Karviné rádi a že jim vadí negativní

nálepka, kterou město má. Společně ji změním, ten proces už se myslím podařilo nastartovat a funguje to. Jen dát lidem příležitost, podpořit je, zapojit. Koukněte se na web www.zijsvujsenvkarvine.cz.

A co by mohl dělat kdokoli další, například školy, zaměstnavatelé či jiné instituce?

Především spolupracovat, naslouchat si a snažit se přicházet s originálními nápady. Školy by se měly otevřít moderním výukovým metodám, vést žáky k samostatnosti, zodpovědnosti, aktivitě a kritickému myšlení, protože právě tyto vlastnosti dnes hraje prim, co se týče uplatnění na trhu práce. Firmy by se měly otevřít flexibilním úvazkům, vyhovět více potřebám rodičů vracějících se po rodičovské, spolupracovat se školami, vychovávat si šikovné absolventy a město by mělo fungovat jako pomocník a prostředník, který bude tuto spolupráci zprostředkovávat a podporovat všemi dostupnými prostředky.

Martin Rédr

PIRÁTI PODPORUJÍ VZNIK MIKROJESLÍ, DĚTSKÝCH SKUPIN A ALTERNATIVNÍCH ŠKOL I ŠKOLEK

Spolupráce a partnerství, respekt k sobě i ostatním, rozvíjení kreativity, samostatnosti i schopnosti kriticky myslet. Taková očekávání dnes mnozí rodiče mají od vzdělávacích institucí, kde jejich ratolesti tráví většinu dne. Slepá poslušnost a podřízení se autoritě už jako výbava do života neobstojí a roste poptávka po různých netradičních výukových metodách a vzdělávacích organizacích. Řada rodičů věnuje výběru školy či školky velkou pozornost, chtějí si ji moci zvolit podle toho, jaký životní styl vyznávají, jak vychovávají své potomky a nebo také jak se stravují.

Moderní město by mělo být schopno nabídnout širokou škálu předškolních i školních zařízení. Maximálně podporovat také vznik firemních školek, mikrojeslí a dětských skupin. Sladění rodinného a pracovního života je pro současné vytížené rodiče velmi důležité a město by jim v tomto mělo vyjít maximálně vstříc.

Ačkoliv se nabídka vzdělávacích přístupů a institucí v Moravskoslezském kraji pomalu rozšiřuje, stále je jich v našem regionu málo, najdete je jen ve větších bohatších městech. Alternativní školky jsou také často pro rodiče poměrně nákladné a mají

omezenou kapacitu. Podpora dětských skupin je nedostatečná a firemní školky jsou stále ojedinělým jevem spíše než běžným standardem. Piráti chtějí maximálně podpořit různorodost vzdělávacích institucí od jesliček až po vysoké školství. V dnešní době už podle Pirátů není místo pro uniformitu, každý má mít právo vydat se cestou, která mu vyhovuje, stát by tomu neměl bránit a město by to mělo podporovat.

Možnosti prozatím nevyužité jsou nicméně i ve státním školství. Ještě před několika lety fungovala například ve Frýdku-Místku třída pro

nadané děti, kde byly dělené hodiny častěji než v běžných třídách a pedagogové se žákům věnovali individuálně. V Třinci letos otevírají Otevřenou třídu, žáci se tam budou učit v terénu nebo hravým způsobem. Ve Spálově blízko Oder je veřejná škola s Montessori třídami. V Ostravě

funguje už léta škola waldorfská. Vznik specializovaných tříd ve veřejných školách je trend, který Piráti jednoznačně podporují. Pokud bude každá škola trochu jiná a rodiče si budou moci vybrat tu, kde se společně s učiteli a vedením školy sejdou ve svých očekáváních, vytvoří se

příjemnější a funkčnější prostředí pro všechny zúčastněné, zejména pro děti.

Zuzana Klusová

JAK VOLIT V KOMUNÁLKÁCH?

VELKÝ KRÍŽEK PRO PIRÁTY, PAK AŽ SYMPATIE U JINÝCH

Volby do komunálních voleb jsou z pohledu voliče ty úplně nezáladnější, protože skýtají nejvíce možností, jak hlasy rozdělit. Zatímco ve všech ostatních volbách můžeme volit pouze stranu a v rámci ní křížkovat oblíbené kandidáty, tady je všechno úplně jinak. Preferenční hlasy, jak je známe, v komunálkách nefungují. A jaké jsou tedy záležitosti těchto voleb oproti jiným?

1) V komunálních volbách nemáte jen jeden hlas, tentokrát máte tolik hlasů, kolik je míst v zastupitelstvu

obce nebo města. Ve vesnicích je zastupitelů třeba jen 7 nebo 10. V okresních městech je jich většinou okolo 40. A vy rozdělujete právě tolik hlasů, kolik je křesel. Pokud chcete být rozverný volič, můžete klidně křížkovat napříč politickým spektrem. Tedy dát hlas sousedce, protože spolu venčíte psa, a další hlas učitelce z gymnasia, protože občas blahosklonně předstírala, že vás nevidí číst si časopis během výkladu. Můžete dát 20 hlasů Pirátům, 10 křížků občanským demokratům, 8 starostům a nezávislým a 2 sociálním demokratům. Pokud ale

rozdáte jen 10 křížků lidem, které znáte osobně, necháváte těch zbylých 30 propadnout. A to je škoda ne?

2) Preferenční hlasy, jak je známe z parlamentních voleb, v komunálních volbách nefungují! Jinými slovy, pokud dáte velký křížek straně, nemůžete v ní dávat preferenční hlasy. Malé křížky u jednotlivých osob se už nepočítají. Velký křížek nahoře = každý člověk na kandidátce dostává hlas. Když tedy dáte velký křížek Pirátům a na kandidátce dáte křížek dalším pěti lidem, nemá to vůbec žádný význam. Volební lístek je sice platný, ale volební komisaři k těmto křížkům v rámci strany nepřihlížejí.

3) A co když máte jasno, kterou

stranu volit, ale nezdá se vám lídr. Místo něj byste naopak posunuli výš kamarádka na 4. místě. To jde bohužel v tomto volebním systému jen těžko. I když si dáte tu práci a místo velkého křížku rozdáte 39 křížků malých kromě lídra kandidátky, i tak ho jen tak „nesesadíte“. Nejdříve se totiž počítají celkové hlasy pro stranu, až pokud strana uspěje, řeší se počet hlasů pro jednotlivé členy. Přeskočit lídra může až kandidát, který dostane o 10 % hlasů více než je průměr kandidáta. A to je opravdu hodně. Přesto stát se to může, jak uvidíte v dalším bodě.

4) Jak je to tedy s přeskokováním? S pořadím na kandidátce paradoxně hýbou voliči jiných stran. Jak je možné, že v obecních volbách lídra

kandidátky často přeskočí učitel na 30. místě? V komunálních volbách jsou časté případy, kdy se do čela dostává známý sportovec nebo lékař, který se o politiku ani moc nezajímá a byl na posledních místech v podstatě do počtu. Jde o to, že mnoho voličů dá hlas straně, ale poté najde na kandidátce oblíbenou osobnost a té dá hlas jen tak ze sympatie. Právě známé osobnosti tak posbírají řadu hlasů od voličů jiných politických uskupení a mohou tedy získat o oněch 10 % hlasů více než lídr a šup, jsou tam. Piráti proto k této taktice nepřistoupili. Sportovce, učitele i lékaře mezi sebou rádi vítáme, ale do počtu pro nahnání hlasů je nebereme. Snažíme se získat vaši podporu především programem a prací.

Takže jak na to?

1) Přečtěte si dobře pokyny v obálce, tedy kam máte jít volit a kdo všechno kandiduje.

2) Nejjednodušší způsob, jak volit, je vybrat si stranu, které důvěřujete nebo kde je nejvíce lidí, kterým byste dali hlas. U této strany nebo hnutí dejte velký křížek nahoře. Pokud máte v jiných stranách známé nebo kamarády, udělejte pak malé křížky přímo u jejich jmen. Příklad: Pokud tedy má zastupitelstvo vaší obce 40 křesel, vy dáte velký křížek České pirátské straně a zakřížkujete 5 lidí z jiných politických uskupení, dostane hlas 35 Pirátů shora podle pořadí kandidátky a 5 jednotlivců z jiných stran.

3) Hlavně se na to nevykašlete a na víkend od 5. do 6. října si nic neplánujte a buďte v místě svého bydliště. V komunálních volbách totiž nelze volit na jiném místě s využitím voličského průkazu. Nezapomeňte, že si volíte starosty, primátory a radní, tedy lidi, kteří vám jsou nejbližší, kteří rozhodují o vašem každodenním životě, o městě, ve kterém žijete. Rozhodují o hospodaření města, stavbě dětských hřišť, opravách cest, podpoře sportu, kultury, o tom, jaké akce se budou ve městě pořádat, jak bude vaše město upravené a zelené, vstřícné k lidem.

Zuzana Klusová

SLEDUJTE NÁS NA VŠECH NAŠICH KANÁLECH!

@ceska.piratska.strana

@Piratska.strana

@pirati.cz

POŠLETE PIRÁTSKÉ LISTY DÁL
Sdílení je aktem lásky

KRÍŽOVKA

POMŮCKA: ORR, RN	ZNAČKA REGISTR. VANÉ TUNY	ČESKÝ LYŽAR	1. DÍL TAJENKY	TŘÍDA HOVOR.	KRÁTKÝ FILMOVÝ SNÍMEK	ZNAČKA AMPÉR-HODINY	CHATOVÉ KOLONIE	ČÁST JICNU	REPREZENT. TAČNÍ PRO- DEJNA AUTO- MOBILŮ	NEDOBRY	KMITOČTOVÝ	TÍMTO ZPŮSOBEM
REVÍRNÍ BRATRSKÁ POKLADNA				CITO- SLOVCE PLAŠENÍ			OMOTÁVKA				INICIÁLY BÝVALÉHO HOKEJISTY TIKALA	
POSTAVA DĚTSKÉHO SERIÁLU PAN ???				LETNÍ OLYMPIJSKÉ HRY ZKR. TAHLE			HUDEBNÍ STYL DRUH LÁTKY				CHEM. ZN. RADIA MPZ NOVÉHO ZÉLANDU	
	UKONČIT INICIÁLY HEREČKY CHADIMOVÉ					AGRONOM Z ANO BODAVÝ HMYZ						
ŠMELINÁŘ					OBRAZOVÝ ZÁZNAM CÍLE PŘI STŘELBĚ					INIC. HER. KABÁTOVÉ ŘÍMSKÝCH 3000		SKLIZNĚ OBILÍ
DOSTIHOVÝ PES				KORÁLOVÉ OSTROVY CITOSLOVCE PODIVU				INICIÁLY REŽISÉRA MOŠI TENTO			INICIÁLY HEREČKY ŽILKOVÉ PULZ	
	UTRPENÍ	ZAVÝSKNUTÍ CIZÍ MUŽSKÉ JMÉNO		KLÁVESA NA POČÍTAČI CITOSLOVCE VRČENÍ			TEN ČÁSTÝ NÁZEV MĚNY					
VOJENSKÁ CVIČENÍ						RUSKÁ POCHOUTKA VKLÁDANÁ DO ZEMĚ						
BOJOVÝ POKRIK				RODNÉ ČÍSLO ZKR. ZN. ELEKTR. SPOTŘEBIČŮ		SUCHÁ TRÁVA NOČNÍ PTÁK				INIC. HERCE ČEPKA ČÁST POSTROJE		ZNAČKA DECITUNY
NÁSTROJ NA SEČENÍ				2X SNÍŽENÝ TÓN E NEDĚLE ZKR.				INIC. ZPĚV. URBÁNKOVÉ ZHOTOVENÝ PÍSMEM			NÁRODNÍ DIVADLO 2. DÍL TAJENKY	
STARÉ ČESKÉ ZÁJMENO		MPZ NIGERU PIRÁTSKÉ MOŘE			TOPIVO ZVOLÁNÍ TOREADORA				VYDÁVAT ZVUK NÁSTRAHY PYTLÁKŮ			
	ORG. PRO OSVOBOZENÍ PALESTINY ZKR.	MYŠLENKOVÁ CHODBY					SODOVKA JMÉNO HERCE DAMONA					TÝKAJÍCÍ SE PRIMÁTŮ SÍŤ ANGLICKY
PRŮZOR VE ZDI				POPĚVEK DODÁTEK V DOPISE ZKR.			TĚSTOVINA KYNUTÍM SE ZVĚTŠOVAT					
VEN ANGLICKY				NÁZEV HLÁSKY P INIC. BÝV. POL. RAŠINA		DOSNA STATKÁŘKA				LIDOOV ANGLICKY AMERICKÝ TUR		
TEXTILNÍ TOVÁRNA					NAJEDENÝ OTÁZKA 1. PÁDU				NESPAT INIC. TEN. IVANI- SEVIČE			
	KANADSKÝ HOKEJISTA POM. TECH. PRÁPORY			JEDNOTKA HMOTNOSTI NĚMECKÁ TV STANICE			JALOVCOVÝ ALK. NÁPOJ ALKOHOLICKÝ NÁPOJ					DRUH PANENKY BARBIE ZVOLÁNÍ TOREADORA
MUŽ				ROLETA CHEM. ZN. SELENU			OHROŽENÍ PORÁŽKA V BOXU ZKR.					
ODPLATA ZA ZLOČIN					HLAS KUKAČKY				ZUŠLECH- TĚNÉ ŽELEZO			
VAK						ČÁSTICE HMOTY			ZESÍLENÝ ZÁPOR			

Tajenku křížovky pošlete na e-mail: krizovka@pirati.cz. Tři vylosovaní luštitelé dostanou pirátské tričko.

Pirátské listy vydává Česká pirátská strana se sídlem Řehořova 19, 130 00 Praha 3, IČ: 71339698. Pirátské listy jsou dostupné online na adrese www.piratskelisty.cz pod licencí CC-BY-SA 3.0. Publikování a další šíření obsahu Pirátských listů je umožněno i bez písemného souhlasu. Noviny pro vás připravili členové, příznivci a zastupitelé Pirátské strany. Číslo 2/2018, náklad 25 000 ks. Datum vydání 1. září 2018, registrační číslo MK ČR E 22648. Sazba Marta Oškerová. Zadávatel Piráti, zpracovatel Piráti a Marta Oškerová, korektury Alena Klocová, editor Zuzana Klusová. Tisk: Vltava Labe media, U Trezorky 921/2, 158 00 Praha 5 – Jinonice. Vedoucí projektu: Daniel Galuszka, kontakt: listy@pirati.cz. Tisk financují Piráti ze státního příspěvku za volby 2017 a z darů našich podporovatelů. Distribuci zajišťují dobrovolníci, ojedinele i Česká pošta.